บทที่ 4

ศึกษากรณีตัวอย่าง : หน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ

เนื้อหาโดยสังเชป

- **4.0 ค**านำ
- 4.1 ช้อสังเกตเกี่ยวกับความหมายของประโยคกรรม
- 4.2 หน้าที่ของประโยคกรรม
- 4.3 การจำแนกหน้าที่ประโยคกรรม
- 4.4 เหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการปรากฏ
  - 4.4.1 เพื่อเน้นหรือย้ำความ
  - 4.4.2 เพื่อเรียงลำดับใจความเก่า-ใจความใหม่
  - 4.4.3 เพื่อจัดหัวเรื่องภายในประโยค
  - 4.4.4 เพื่อแสดงเจตคติ
  - 4.4.5 เพื่อเชื่อมความประโยคได้ง่ายขึ้น
- 4.5 เหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ
  - 4.5.1 เพื่อเน้นหรือย้ำความ
  - 4.5.2 เพื่อวางตัวเป็นกลาง ไม่เอาความเห็นส่วนตัวเข้าพัวพัน
  - 4.5.3 เพราะไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นตัวการ
  - 4.5.4 เพราะตัวการไม่สำคัญหรือการกระทำน่าสนใจมากกว่าตัวการ
  - 4.5.5 เพราะทราบจากปริบทแล้วว่าใครเป็นตัวการ จึงไม่จำเป็นต้องใช้รูปตัวการ
  - 4.5.6 เพื่อประหยักถ้อยคำ
  - 4.5.7 เพื่อสะท้อนทัศนคติ
    - 4.5.7.1 จิตวิสัย
    - 4.5.7.2 หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
    - 4.5.7.3 แสดงมารยาทอันสมควรกระทำ

4.6 สรุป

4.7 แบบฝึกหัดทบทวน

จุดประสงค์

หลังจากจบบทเรียนที่ 4 แล้ว นักศึกษาสามารถ

- 1. บอกข้อสังเกตของนักภาษาศาสตร์เกี่ยวกับความหมายของประโยคกรรม มาได้อย่างน้อย 1 ข้อ
- 2. บอกลักษณะการจำแนกหน้าที่ประโยคกรรมของมิเฮลโลวิชได้
- อธิบายการจำแนกหน้าที่ประโยคกรรมของเกรนเจอร์—เลอกรังค์ได้
- 4. แจกแจงความแตกต่างและความคล้ายคลึงในการจำแนกหน้าที่ประโยคกรรม ของมีเฮลโลวิชและเกรนเจอร์-เลอกรังค์ได้
- สรุปหน้าที่ประโยคกรรมตามความเห็นของนักภาษาได้
- 6. บอกเหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการปรากฏตามความเห็นของ นักภาษาศาสตร์ได้อย่างน้อย 1 ข้อ
- 7. บอกเหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏตามความเห็นของ นักภาษาศาสตร์ใต้อย่างน้อย า ช้อ

4.0 <u>คำนำ</u>

เนื้อหาในสามบทต้นที่แล้วมา ได้กล่าวถึงความหมายของหน้าที่ภาษา การจำแนก หน้าที่ภาษาตามความเห็นของนักภาษาศาสตร์ และตามแนวคิดของฮัลลิเดย์ ในบทที่ 4 นี้เราจะ ศึกษากรณีตัวอย่างของหน้าที่ภาษาสักกรณีหนึ่ง ได้แก่ หน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษ เหตุผลในการเลือกศึกษาหน้าที่ประโยคกรรมเป็นกรณีตัวอย่าง มีด้วยกันหลายประการ

ประการแรก หน้าที่ของประโยคกรรมเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจและเป็นที่ถก เถียงกันมากในหมู่นักภาษา ไม่ว่าจะเป็นนักไวยากรณ์หรือนักภาษาศาสตร์ต่างตระหนักว่าประโยค กรรมมีหน้าที่เฉพาะ ต่างอภิปรายและแยกแยะหน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษตามทฤษฎี และแนวความคิดตามที่ตน เชื่อถือต่าง ๆ กันไป

ประการที่สอง ทฤษฎีหน้าที่ภาษาและแนวความคิดหน้าที่ภาษาซึ่งบรรคานักภาษา และนักภาษาศาสตร์ต่างเสนอและนำมาอธิบาย เป็นเหตุผลรองรับการตัดสินใจเลือกใช้ประโยค กรรมของผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษนั้นล้วนหลากหลายน่าชบคิดติดตามทั้งสิ้น

ประการที่สาม แนวความคิดและทฤษฎีหน้าที่ภาษาที่บรรคานักภาษาศาสตร์นำมา ประยุกศ์กับหน้าที่ของประโยคกรรมมีระดับความเป็นไปได้และความนำเชื่อถือต่าง ๆ กันไปล้วน แล้วแต่น่านำมาศึกษาเปรียบเทียบกันดู

4.1 ชื่อสังเกตเกี่ยวกับความหมายของประโยคกรรม

บรรดานักวิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประโยคกรรตุและ ประโยคกรรม ตลอดจนความหมายที่ เปลี่ยนแปลงไป เมื่อมีการ เปลี่ยนรูปจากประโยคกรรตุไป เป็นประโยคกรรมหรือในทำนองกลับกัน นักวิจัยภาษาแบ่งความ เห็น เป็น 2 กลุ่มด้วยกัน กลุ่มหนึ่ง ยืนยันว่าความหมาย เปลี่ยนไป เมื่อ เปลี่ยนรูปประโยค อีกกลุ่มหนึ่งก็ เชื่อมั่นว่าการ เปลี่ยนรูปประโยคไม่ได้ทำให้ความหมาย เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

สไทน์ (Stein 1979) ได้ศึกษาความเห็นของทั้งสองกลุ่มและได้สรุปว่า

เป็นที่แน่ชักแล้วว่าความหมายนั้นอาจมองได้เป็น 2 แง่
คือในแง่สภาวะความเป็นจริงของข้อความนั้น และในแง่
ความคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้พูกหรือผู้สังเกตการณ์ ความ
เห็นที่ต่างกันนั้น แท้จริงมิได้ต่างกันในหลักการ เพียงแต่
เน้นจุดที่มองต่างกัน กล่าวคือนักภาษากลุ่มที่ยืนยันว่า
ความหมายเปลี่ยนไป เมื่อเปลี่ยนรูปประโยค เป็นกลุ่มที่
ให้ความสำคัญแก่ทัศนคติของผู้พูด เชื่อว่ามีการเปลี่ยน
แปลงความคิดเห็นเกิดขึ้น ส่วนกลุ่มที่ได้ว่า ความหมาย
ไม่เปลี่ยนแม้นเปลี่ยนรูปประโยคนั้น ก็เป็นกลุ่มที่มองตาม
ความเป็นจริงนั่นเอง นั่นคือความหมายของประโยคเมื่อ
เปลี่ยนจากประโยคกรรมเป็นประโยคกรรตุ หรือเมื่อ
เปลี่ยนกลับเป็นประโยคกรรม ใจความยังคงความหมาย
เดิม ไม่ได้เปลี่ยนไปแต่ประการใด

(Stein, 1979: 35)

เนื่องจากจุดสนใจของเราอยู่ตรงหน้าที่ของประโยคกรรม เราจึงมุ่งศึกษาความ เท็นของกลุ่มนักภาษาที่สังเกตเห็นความแตกต่างค้านความหมายระหว่างประโยคกรรตุและประโยคกรรม และช้อคิดเห็นของกลุ่มนักภาษาที่พยายามอธิบายหาเหตุผลว่า ทำไมคนเราจึงเลือกใช้ ประโยคกรรมมากกว่าประโยคกรรตุในบางสถานการณ์

4.2 หน้าที่ของประโยคกรรม

เหตุใดในบางสถานการณ์ ผู้พูดจึงพอใจเลือกพูดประโยกกรรมมากกว่าประโยกกรรตุ ทำไมในงานเขียนบางประเภทจึงมีการใช้ประโยกกรรมบ่อยกว่ารูปประโยกอื่น ๆ ประโยกกรรมทำหน้าที่อะไรบ้าง หลายปีที่ผ่านมาได้มีนักภาษาศาสตร์จำนวนไม่น้อยที่พยายามตอบคำถาม เหล่านี้ มีเฮลโลวิช (Mihailović, 1963) เป็นหนึ่งในบรรดานักภาษาศาสตร์พวกแรกผู้ซึ่ง

พยายามจำแนกรูปประโยคกรรมตามลักษณะหน้าที่ของประโยคกรรมนั้น มิเฮลโลวิชได้เสนอไว้
ในบทความชื่อ "Some Observations on the Use of the Passive Voice" ว่า
รูปประโยคกรรมแบ่งได้เป็น 2 ประเภทด้วยกัน กล่าวคือประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ
(passive with deleted agent) และประโยคกรรมตัวการปรากฏ (passive with expressed agent, by + actor)ทั้ง 2 ประเภทนี้ต้องพิจารณาแยกกัน มิเฮลโลวิชไม่เห็น ด้วยกับนักไวยากรณ์บางท่านที่กล่าวว่า ผู้พูดจะเลือกรูปประโยคกรรมประเภทใคก็ย่อมแล้วแต่ ความพึงพอใจส่วนตัวของผู้นั้น มิเฮลโลวิชวิจารณ์ว่าเป็นการลงความเห็นที่ฟังแล้วเลื่อนลอยเกิน ไป เขาโต้ว่ามีปัจจัยหลายปัจจัยล้วนต่าง ๆ กันที่เป็นตัวกำหนดการเลือกใช้รูปประโยคกรรม 2 ประเภทนี้ ตามความเห็นของมิเฮลโลวิช (1963 : 81) สำหรับประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ นั้น ปัจจัยที่ตัดสืนการเลือกใช้ของผู้พูดแต่ละคนได้แก่

- ก. ความจำเป็นที่ต้องลดรูปประธานซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่สำคัญในประโยค และ
- ข. ผู้พูกค้องการแสดงทัศนคติที่เป็นกลาง ไม่เอาตัวเข้าพัวพัน (objectivity of attitude)

ส่วนประโยคกรรมประเภทตัวการปรากฏนั้น การที่ผู้พูดพอใจเลือกประโยคกรรม ประเภทนี้มากกว่าประโยคกรรตุก็เป็นเพราะว่า รูปประโยคกรรมประเภทนี้เป็นเครื่องมือทาง ภาษา ซึ่งช่วยเน้นความสำคัญของหน่วยภาษาซึ่งเคยเป็นหน่วยประธานในประโยคกรรตุ และมา เป็นตัวการตามหลังบุพบท by ในประโยคกรรม

นักภาษาศาสตร์ชื่อเกรนเจอร์-เลอกรังค์ (Granger - Le grand 1976)
คำเนินรอยตามรูปแบบของมีเฮลโลวิช เขาพยายามหาเหตุผลว่าเหตุใตบางครั้งประโยคกรรม
จึงมีผู้นิยมใช้มากกว่าประโยคกรรตุ เกรนเจอร์-เลอกรังค์แม่งประโยคกรรมเป็น 2 ชนิด
กล่าวคือประโยคกรรมมีตัวการ (agentful passive) และประโยคกรรมไม่มีตัวการ
(agentless passive) สำหรับประโยคกรรมชนิดแรกนั้น เกรนเจอร์-เลอกรังค์ได้ตรวจสอบ
งานคันคว้าของนักภาษาศาสตร์หลายท่าน ซึ่งได้วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้ประโยค
กรรมชนิดนี้ บัจจัยเหล่านี้ได้แก่ เพื่อเน้นหรือย้ำความ เพื่อแทนสิ่งที่กล่าวถึงไว้ในปริบท เพื่อแสดง

กวามมีชีวิตและกวามไม่มีชีวิตของนามวลี (animacy/inanimacy) เพื่อการเรียบเรียงใจกวาม ในประโยค เนื่องจากรูบประโยคยาวเกินไป ฯลฯ เกรนเจอร์—เลอกรังค์แสดงความเคลือบแคลง ใจว่า เหตุผลในการเลือกใช้ประโยกกรรมมีตัวการเพื่อเน้นหรือย้านั้นยังเป็นเหตุผลที่อ่อนน้ำหนักอยู่ ปัจจัยอื่น ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นก็ยังไม่น่าเชื่อถือ เกรนเจอร์—เลอกรังค์เสนอว่า เหตุผลการเรียบ เรียงใจกวามตามลักษณะใจกวามเก่า—ใจกวามใหม่ น่าจะเป็นเหตุผลที่หยิบยกมาอ้างอิงได้ และได้ สรุปว่า คนเราใช้ประโยกกรรม 2ชนิดนี้ทำหน้าที่ 2 อย่าง ประโยกกรรมมีตัวการช่วยในการลำดับ ใจความภายในประโยค ส่วนประโยกกรรมชนิดไม่มีตัวการก็ช่วยให้ประโยคมีรูปกริยาโดยไม่จำเป็น ต้องมีตัวการปรากฏ

นอกจากพวกนักภาษาศาสตร์แล้ว ยังมีนักแต่งเรียงความ นักไวยากรณ์แบบเก่า นักไวยากรณ์ร่วมสมัย และนักภาษาอื่น ๆ อีกที่สนใจศึกษาหน้าที่ประโยคกรรม ต่างก็มีความเห็น แตกต่างกันไป นักแต่งตำราความเรียงผู้มีชื่อเสียงท่านหนึ่งคือ แวน ลูเน็น (van Leunen 1979) เป็นผู้หนึ่งซึ่งลำดับหน้าที่ของประโยคกรรมไว้โดยไม่ได้ให้ทฤษฎีประกอบ สไตน์ (Stein 1979) ได้ค้นคว้างานของนักไวยากรณ์หลายท่านที่ศึกษาหน้าที่ประโยคกรรมแล้วตั้งข้อสังเกตว่า

ทำราไวยากรณ์โบราณจะ เปิดเผยตรงไปตรงมาว่าผู้ประพันธ์มี
ความเห็นอย่างไร เกี่ยวกับหน้าที่ของประโยคกรรม ส่วนตำรา
ไวยากรณ์รุ่นใหม่ของแซนวูร์ท เควิร์กและสหาย เควิร์ก-กรีนโบม
ลีซ-สวาร์ทวิก ล้วนพูดถึงหัวข้อนี้แต่เพียงสั้น ๆ ...สิ่งที่เควิร์ก
และสหายกล่าวไว้ในตำราไวยากรณ์ของพวกเขานั้นไม่นอกเหนือ
ไปจากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วก่อนหน้านี้ นั่นคือการกล่าวถึงการลด
รูปตัวการ และการเปลี่ยนจุดเน้นหรือย้ำความท้ายประโยค

(Stein 1979 : 125)

4.3 การจำแนกหน้าที่ประโยคกรรม

บรรดานักภาษาศาสตร์ผู้สนใจศึกษาหน้าที่ของประโยคกรรมในภาษาอังกฤษมีมาก มายหลายท่านด้วยกัน ตั้งแต่เพาสม่า (Poutsma, 1926) สวีท (sweet, 1930) และ เจสเปอร์เซิน (Jespersen, 1933) ซึ่งสังเกตเห็นความหมายที่แตกต่างกันระหว่างประโยค กรรตุและประโยคกรรม ต่อมานักภาษาศาสตร์เริ่มวิเคราะห์ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ประโยคกรรม มีทฤษฎีความเรียงใต้บ้างที่นำมาอธิบายปรากฏการณ์การเลือกเจาะจงใช้ ประโยคกรรมป้าง นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้ได้แก่มีเฮลโลวิช (Mihailović, 1963) สินหา (sinha, 1974) คูโน่ (Kuno, 1976) เกรนเจอร์—เลอกรังค์ (Granger – Le grand 1976) สไตน์ (stein, 1979) เทราเกิร์ตและแพรตต์ (Traugott and Pratt, 1980) ผลงานการคันคว้าเกี่ยวกับหน้าที่ประโยคกรรมของนักภาษาศาสตร์ดังกล่าวข้างตันนี้ อาจรวบรวม ไว้ในหัวข้อใหญ่ 2 หัวข้อด้วยกันคือ

- ก. เหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการปรากฏ
  - 1. เพื่อเน้นหรือย้ำความ แบ่งย่อยเป็น
- ก. เน้นนามวลีที่อยู่ในคำแหน่งประธาน ผู้เสนอแนวความคิดนี้คือ sweet (1960) และ Roberts (1967)
- ข. เน้นตัวการซึ่งอยู่ห้ายประโยค ผู้เสนอความคิดนี้ได้แก่ Poutsma (1926) Mihailovic (1963) Leech and Svartvik (1975)
- 2. เพื่อเรียงลำดับใจความเก่า-ใจความใหม่ (given-new information) นักภาษาศาสตร์ผู้ยึกถือแนวคิดนี้ได้แก่ Granger - Le grand (1976) stein (1979)
- 3. เพื่อจัดหัวเรื่องภายในประโยก (theme) นักภาษาศาสตร์ผู้เชื่อตาม แนวคิดนี้ได้แก่ Sinha (1979) Traugott and Pratt (1980)
- 4. เพื่อแสกงเจทกที (affective function) เป็นต้นว่าเจทกที่ท้าน การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (empathy) ผู้เสนอเหตุผลข้อนี้คือ Kuno (1976) เจทกที่ท้าน แสกงเจตนาของผู้พูก ผู้เสนอได้แก่ Bolinger (1977)

- 5. เพื่อเชื่อมความประโยคได้ง่ายขึ้น (connection of one sentence with another) ผู้เสนอแนวคิดนี้ได้แก่ Jespersen (1933) และ Sinha 1974)
  - ข. เหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ
- 1. เพื่อเน้นหรือย้ำความ ผู้เสนอแนวคิดนี้ได้แก่ sinha (1974) และ van Leunen (1979)
- 2. เพื่อวางตัวเป็นกลาง ไม่เอาความเห็นส่วนตัวเข้าพัวพัน (impersonal style) กลุ่มนักภาษาฝูกล้อยตามเหตุผลข้อนี้ได้แก่ svartvik (1966) และ Granger-Legrand (1976)
- 3. เพราะไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นตัวการ (unknown agent) กลุ่ม นักภาษาศาสตร์ผู้เสนอแนวคิดนี้มีตั้งแต่ Poutsma(1926) Granger-Legrand (1976) Traugott and Pratt (1980)
- 4. เพราะตัวการไม่มีความสำคัญหรือการกระทำน่าสนใจมากกว่าตัว-การ นักภาษาศาสตร์ผู้เชื่อถือตามแนวคิดนี้มี van Leunen (1979) Leech and Svartvik (1975)
- 5. เพราะรู้จากปริบทแล้วว่าใครเป็นตัวการ จึงไม่ใช้รูปตัวการ ผู้เสนอ เหตุผลซ้อนี้คือ Jespersen (1933) Granger-Legrand (1976)
- 6. เพื่อประหยักถ้อยคำ (economy of expression) Mihailović เสนอ เหตุผลซ้อนี้ในปี 1963
  - 7 เพื่อสะท้อนทัศนคติได้แก้
- ก. จิตวิสัย ไม่เอาตัวเช้าพัวพัน (objectivity) ผู้เสนอแนว คิดนี้คือ Mihailović (1963)
- ข. เพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ Bolinger (1977) และ van Leunen (1979) เป็นผู้เสนอเหตุผลข้อนี้

ค. เพื่อแสดงมารยาทอันสมควรกระทำ (felicity condition or principle of politeness) Poutsma (1926) เป็นผู้เสนอแนวคิดนี้เป็นคนแรก ต่อมา ในปี 1974 sinha ก็เสนอตัวอย่างที่คล้อยตามแนวคิดนี้

4.4 เหตุผลในการเลือกใช้ประโยกกรรมตัวการปรากฏ

4.4.1 เพื่อเน็นหรือย้ำความ

นักไวยากรณ์หลายท่านเช่น sweet (1960) และ Roberts (1967) เชื่อว่า ในภาษาอังกฤษ ประโยคกรรมประเภทตัวการปรากฏนั้นคือเครื่องมือที่ช่วยเน้นความสำคัญของ กรรมในประโยค โดยย้ายกรรมของสกรรมกรียามาอยู่ในตำแหน่งประธานเสีย Roberts (1967) อธิบายโดยยกประโยคกรรตุมาเป็นตัวอย่างก่อนว่า

(44) A disease killed Mr. Winthrop.

เขาได้เสริมว่า ข้อความนี้หากเสนอในรูปประโยคกรรมจะได้ใจความกว่า เพราะ จุคสนใจของเราน่าจะอยู่ที่ตัว Mr. winthrop มากกว่าอยู่ที่ตัวโรค ฉะนั้นเราก็ย่อมพอใจวาง Mr. winthrop ไว้ในที่เค่นเห็นชัค ซึ่งความต้องการนี้เราได้รูปประโยคกรรมสนองตอบได้พอ เหมาะพอดีเสียด้วย ดังในประโยค (45)

(45) Mr. Winthrop was killed by a disease.

ในขณะที่สวีทและรอเบิร์ตเชื่อว่าตำแหน่งเน้นหรือเด่นอยู่ตรงต้นประโยค ยังมีนัก ภาษาศาสตร์หลายท่านเชื่อตรงกันข้าม เช่น มีเฮลโลวิช (1962) เห็นว่าตัวประธานซึ่งอยู่ต้น ประโยคไม่เค่นไม่สำคัญเอาเลย ตัวการ (agent) หรือผู้กระทำกริยานั้น ๆ ในประโยคต่างหาก เล่าที่ถูกชูให้เค่นขึ้น ความคิดทำนองนี้ เพาสม่าได้เคยเสนอไว้แล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. 1926 ในตำรา ชื่อ A Grammar of Late Modern English ของเขา โดยกล่าวว่าประโยคกรรมช่วยเชิดชู ผู้มีส่วนร่วมในการกระทำโดยเอาผู้มีส่วนร่วมนี้ไปไว้ท้ายประโยค

เนื่องจากความเห็นของนักภาษาศาสตร์ 2 กลุ่มคังกล่าวขัดแย้งกันเอง จึงทำให้ เกรนเจอร์-เลอกรังค์ไม่ค่อยเชื่อถือเหตุผลที่ว่าคนเราใช้ประโยคกรรมเพื่อเน้นคำหรือย้ำความนัก ยิ่งไปกว่านั้นเขายังเห็นซ้อบกพร่องในการยกประโยคตัวอย่างประกอบความเห็นของบรรคา นักภาษาศาสตร์แต่ละกลุ่มด้วย นั่นคือจะเลือกยกประโยคที่สนับสนุนความเห็นของตน เพาสม่า (1926) ยกตัวอย่างประโยค (46)

(46) The dog was killed by his own master.

เกรนเจอร์—่เลอกรังค์คัดง้างว่า ในประโยคช้างต้น จุดเด่นอยู่ที่ตัวการท้าย ประโยคคือ "master" แม่ ๆ เพราะผู้แต่งประโยคนี้เจาะจงเน้นความสำคัญของตัวการ อย่างเห็นได้ชัด โดยการเพิ่มคุณศัพท์ขยายตัวการ คือ "his own" ในขณะเดียวกันคุณศัพท์ ที่ขยายตัวการก็อาจทำให้ตัวการลดความสำคัญไป ไม่ได้รับการเน้นให้เด่นขึ้น เช่นตัวอย่าง ประโยค (47) ชอง P. Christophersen and A. Sandved (1969)

(47) This magnificent picture was painted by an unknown French artist.

เกรนเจอร์-เลอกรังค์ชี้ให้ เห็นว่า การขยายตัวการโดยใช้คำคุณศัพท์
"unknown" ทำให้ตัวการ "French artist" มีโอกาสที่จะถูกเน้นน้อยลง ในเวลาเคียวกัน
หน่วยประธานเสียอีกที่ถูกเน้นเด่นเป็นพิเศษ เพราะเหตุที่มีนิยมคุณศัพท์ "this" และคำคุณศัพท์
"magnificent" เป็นตัวขยาย

ในปี 1963 L.A. Hill เสนอบทความชื่อ "The Passive Again" และ ได้พิสูจน์ว่าทั้งสวีทและมีเฮลโลวิชซึ่งยืนยันจุดเน้นในประโยคกรรมคนละจุดนั้นล้วนเข้าใจผิดทั้งคู่ ฮิลล์พิสูจน์ว่านามวลีตันประโยคก็ดี ท้ายประโยคก็ดี สามารถทำให้เก่นขึ้นมาได้โดยการเน้นหรือ ย้าทั้ง 2 จุด ซึ่งลักษณะนี้พบในประโยคกรรตุเช่นกัน หากประโยคกรรมและประโยคกรรตุสามารถ เน้นความตันประโยคก็ได้ท้ายประโยคก็ได้แล้วไชร์ เหตุใดบางครั้งคนเราจึงเจาะจงเลือกใช้ ประโยคกรรมเล่า ฮิลล์ให้เหตุผลว่าในภาษาอังกฤษนั้นมีแนวโน้มที่จะขึ้นต้นประโยคด้วยข้อความที่ เค่นชัดในใจผู้พูดขณะนั้น ต่อจากนั้นจึงจะต่อเติมประโยคให้สมบูรณ์ด้วยช้อความตามแต่จะนึกขึ้นได้ ฮิลล์ตั้งซ้อสังเกตว่าเรื่องเฉพาะเจาะจงและเรื่องที่เคยรูกันแล้วมักจะนำมากล่าวก่อนตอนต้น ประโยค มากกว่าเรื่องไม่เจาะจงหรือเรื่องใหม่ ๆ ฉะนั้นจึงเป็นเรื่องปกติที่เราจะได้พบเห็น

ข้อความ "The snake bit someone." ในรูปประโยคกรรทุ และข้อความ "John was bitten by a snake." ในรูปประโยคกรรม ไม่ว่าเราจะเน้นจุดใดก็ตาม ทั้งนี้เพราะ "the snake" และ "John" เป็นคำนามที่เจาะจงกล่าวถึงมากกว่า "a snake และ someone" และเป็นเพราะว่า "the snake" ก็ดี "someone" ก็ดีเป็นใจความใหม่ที่เพิ่งจะเอ่ยถึง

เราพอจะสรุปได้ว่าฮิลล์ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกใช้ประโยคกรรม
เพื่อเน้นหรือฮ้าความมากนัก ทั้งประโยคกรรมและโยคกรรตุมีจุดเน้นความ จุดเน้นอยู่ต้นประโยค
ก็ได้ ท้ายประโยคก็มี แต่เหตุผลที่ฮิลล์ยกมาอธิบายประกอบความคิด ขึ้นอยู่กับผู้พูดว่าจะกล่าวถึง
เรื่องนั้นโดยเฉพาะเจาะจงเพียงไร และขึ้นอยู่กับลักษณะใจความด้วยว่าเป็นใจความที่รู้แล้วหรือ
ใจความใหม่ จะเห็นได้ว่าเหตุผลที่ฮิลล์ให้นั้นส่วนหนึ่งมาเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียบเรียงใจ
ความภายในประโยคซึ่งก็เป็นเหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมเหตุผลหนึ่งซึ่งนักภาษาศาสตร์
หลายท่านสนับสนุนอย่างเต็มที่ ซึ่งเราจะได้ศึกษาในหัวข้อถัดไปพร้อมตัวอย่างและรายละเอียด

4.4.2 การเลือกใช้ประโยกกรรมตัวการปรากฏเพื่อลำดับใจความเก่า-ใจความใหม่
กังต้องการ (given-new information)

กวามเชื่อที่ว่าผู้พูกเลือกใช้ประโยกกรรมเพื่อเน้นหรือย้ำความนั้นยังมีอยู่ในความ
กิดของนักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ บางท่านก็สนใจศึกษาลึกซึ้งต่อไปอีกว่า ปัจจัยอะไรที่ทำให้เกิด
การเน้นหรือย้ำในประโยกกรรม เกรนเจอร์-เลอกรังท์ (in Roey-Acco 1976) เป็นผู้หนึ่งที่
กล่าวติดึงว่า ตราบใดที่นักไวยากรณ์ทั้งหลายยังผูกมัดความเชื่อของตัวเองไว้กับหัวข้อนี้ คือคน
เราใช้ประโยกกรรมเพื่อเน้นหรือย้ำความแล้วไชร้ พวกเขาก็จะไม่ได้ค้นพบอะไรมากนัก ยังคง
วนเวียนอยู่ในความมีคนั่นเอง นอกจากนี้เกรนเจอร์-เลอกรังค์ยังได้ชี้จุดอ่อนอีกจุดหนึ่งซึ่งบรรดา
นักภาษาศาสตร์มักทำ นั่นคือการยกตัวอย่างประโยคกรรมสนับสนุนแนวคิดของตนในรูปประโยค
เดี๋ยว ๆ นอกปริบท ทั้งที่ปริบทใกล้เคียงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินเลือกใช้ประโยคกรรม
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสนับสนุนแนวความคิดของผู้พูดหรือของนักภาษาศาสตร์เองที่ว่าคนเรา
ใช้ประโยคกรรมเพื่อลำดับใจความเก่า-ใจความใหม่ได้อย่างที่ต้องการนั้นเอง

อนึ่ง เกรนเจอร์-เลอกรังศ์ได้ยกคำพูดของฮัลลิเดย์ (Halliday 1967)
และเซฟ (Chafe 1970) มาสนับสนุนข้อเห็จจริงที่ว่า ในประโยกกรรมนั้นนามวลีผู้รับการ
กระทำ (patient NP) ย่อมจะเป็นส่วนใจกวามเก่า และนามวลีตัวการ (agent NP) เป็น
ใจกวามใหม่ อย่างไรก็ตาม เกรนเจอร์-เลอกรังค์มองข้ามจุดที่สำคัญหลายจุดในข้อเขียนของ
ฮัลลิเดย์ เป็นต้นว่าฮัลลิเดย์แยกระบบใจกวามเก่า-ใจกวามใหม่ (given-new information)
ออกต่างหากจากระบบการจัดหัวเรื่อง (theme-rheme) เป็นระบบย่อยสองระบบที่แตกต่างกัน
โดยสิ้นเชิง ในขณะที่เกรนเจอร์-เลอกรังค์รวมความเรียงสองระบบย่อยนี้ด้วยกัน ทั้งที่การแยก
พิจารณาและการมองเห็นความแตกต่างของสองระบบย่อยนี้ เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการ
วิเคราะห์หน้าที่ของประโยกกรรม

4.4.3 การใช้ประโยคกรรมตัวการปรากฏเพื่อจัดหัวเรื่องภายในประโยค

จุดสำคัญอีกจุดหนึ่งที่เกรนเจอร์—เลอกรังค์มองข้ามไปเมื่อศึกษางานของฮัลลิเคย์
ก็คือ ในบรรดาปัจจัยที่เป็นสาเหตุการตัดสินใจเลือกใช้ประโยคกรรมของผู้พูดนั้น บัจจัยบางปัจจัย
อาจมือิทธิพลครอบงำปัจจัยอื่น และเป็นตัวกำหนดสำคัญที่ทำให้ผู้พูดเปลี่ยนใจจากประโยคกรรตุ
มาใช้ประโยคกรรม เหตุปัจจัยนั้นได้แก่การจัดหัวเรื่องภายในประโยคนั่นเอง (thematization)
ซึ่งเป็นเหตุปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าระบบการลำดับใจความเก่า—ใจความใหม่

เทราเกิร์คและแพรคต์ (1980 : 283) ให้ข้อสังเกตว่า การจัดตัวเรื่องว่า
กวามใกควรมาก่อนมาหลังนั้น เปรียบได้กับดัชนีพจน์ประเภทหนึ่ง (deixis) ผู้พูดใช้เครื่องมือนี้
ไล่ชี้หน่วยภาษาในประโยคไปที่ละหน่วยจนหมด เริ่มจากจุดตั้งคันความหรือส่วนตันเรื่อง (the point of departure or theme) ไปจนท้ายประโยคเทราเกิร์คและแพรคค์เสนอแผนภูมิ
ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อคนเราพูดประโยคธรรมดา ๆ ไม่มีการเน้นหรือย้ำออกไป ประโยคนั้นจะมีระบบย่อยค่าง ๆ สัมพันธ์กัน

Theme Verb X

Agent Verb X

Def NP (shared) Verb Indef NP (unshared)

Subject V X

e.g. The robber Stole a radio

(Traugott & Pratt:283)

ตามแนวคิดของเทราเกิร์ตและแพรตต์ ในภาษาอังกฤษนั้นตัวแปรหรือปัจจัยที่เกี่ยว ข้องกันมีสายหรือระดับความสัมพันธ์ดังที่ปรากฏในแถวช้ายของแผนภูมิ เขาทั้งสองอธิบายเป็น ตัวอย่างว่า

> ถ้าผู้พูกเอ่ยนามวลีอย่างเฉพาะเจาะจง นามวลีที่เจาะจงนั้นก็ จะมีอิทธิพลเหนือความเป็นผู้กระทำอาการ (agency) หรือ เหนือตัวการ ทั้งนี้หมายความว่าหากตัวการนั้นไม่เฉพาะเจาะ จง (indefinite) นามวลีหน่วยอื่น ๆ ที่มีลักษณะเจาะจง มากกว่าจะมาเป็นหัวเรื่องแทน (theme)

> > (Traugott & Pratt:284)

เทราเกิร์ตและแพรตศ์ยกตัวอย่างประโยคประกอบการแสดงเรื่องระดับความ สัมพันธ์ที่แตกต่างกันระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

- (48) What happened?
- (49) My father was hit by a drunk driver.
- (50) A drunk driver hit my father.

นักภาษาศาสตร์ทั้งสอง (Traugott & Pratt : 284) อธิบายว่าคำถามเช่น ประโยค (48) นั้น ผู้พูดย่อมพอใจเลือกประโยค (49) เป็นคำตอบมากกว่าประโยค (50) เพราะเหตุใด เหตุผลข้อแรกคือ ประโยค (49) มีลักษณะที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าประโยค (50) และเนื่องจากว่าในภาษาอังกฤษ การเจาะจง (definiteness) อยู่ในระดับชั้นสูง กว่าการเป็นผู้กระทำอาการ (agency) ฉะนั้นจึงเข้ามามีอิทธิพลกำหนดส่วนหัวเรื่อง (theme) หรือจุดตั้งตันเรื่อง (point of departure)

เหตุผลข้อที่สอง หน่วยประธานที่เจาะจง (a Patient) ได้ช่วยให้การเรียบ เรียงลำดับใจความในประโยคต่อเนื่องกันไปราบรื่น เนื่องจากมีการนำหน่วยประธานซึ่งเป็น ใจความเก่าที่รู้กันอยู่แล้ว (shared information) มาเป็นจุดตั้งต้นเรื่อง

เราอาจตั้งข้อสังเกตได้ว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้ประโยคกรรม
(49) อยู่ 3 ปัจจัยด้วยกันคือ ความเจาะจง จุดตั้งต้นเรื่องหรือหัวเรื่อง และใจความเก่า—
ใจความใหม่ ในประโยก (49) "My father" เป็นทั้งส่วนต้นเรื่องและใจความเก่า ผู้พูด
เลือกตอบประโยคนี้เพราะรูปประโยคสนองตอบการจัดหัวเรื่องตามที่ตนต้องการคือนำผู้รับการ
กระทำที่เจาะจง (patient) ซึ่งเป็นใจความเก่ามาไว้ตันประโยค ส่วนที่เหลือซึ่งเป็นส่วน
ขยายก็ดี เป็นใจความใหม่ที่ไม่เจาะจงก็ดี (a drunk driver) จะอยู่ในลำดับถัดไป

4.4.4 การใช้ประโยกกรรมตัวการปรากฏ เพื่อแสดงเจตกติ (affective function)
นอกจากเหตุปัจจัย 3 เหตุใหญ่ ๆ คือเพื่อย้ำความ เพื่อลำกับใจความเก่า—
ใจความใหม่ และเพื่อจัดหัวเรื่องภายในประโยกตามที่ต้องการแล้ว นักภาษาศาสตร์หลายท่านได้
เสนอเหตุปัจจัยอื่น ๆ ในการเลือกใช้ประโยกกรรมประเภทตัวการปรากฏอีก เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับ
เจตคติอันได้แก่กวามใส่ใจ (empathy) ซึ่งเสนอโดยคูโน่ (kuno 1976) ความตั้งใจหรือ
เจตนา เสนอโดยโบลินเจอร์ (Bolinger 1977) นักภาษาศาสตร์เหล่านี้เชื่อว่าในบาง
สถานการณ์ ปัจจัยด้านเจตคติเหล่านี้เป็นตัวแปรซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้พูดให้

คูโน่ (кuno, 1977 : 431) เสนอความเห็นว่าในสถานการณ์การสนทนาแค่ ละตอน ผู้พูดย่อมพยายามเข้าถึงความรู้สึกของผู้ฟังหรือผู้ร่วมสนทนา ผู้พูดเอาใจตนไปใส่ใจผู้ฟัง พยายามเข้าใจความคิดเห็นของผู้ฟัง ความใส่ใจของผู้พูดที่มีต่อผู้ร่วมสนทนาย่อมแตกต่างระดับกัน

พอใจเลือกใช้ประโยคกรรมมากกว่าประโยคกรรตุ

เรื่อยไป ระดับความใส่ใจนี้แบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ประเภทหนึ่งมีชื่อเรียกว่า ความใส่ใจ ในวจนกรรมของผู้ร่วมสนทนาซึ่งคูโน่อธิบายเพิ่มเติมว่า

> เมื่อผู้พูดใส่ใจตนเองกล่าวคือ แสดงความเห็นของตนเอง ออกมาให้ปรากฏ เขาย่อมทำได้ง่ายสดวกใจมากที่สุด ที่ง่ายรองลงมาคือเมื่อเขาแสดงความเข้าอกเข้าใจผู้พัง เห็นด้วยกับผู้พัง แต่ที่ยากลำบากที่สุดสำหรับผู้พูดก็คือเมื่อ เขาต้องแสดงความเข้าใจเห็นด้วยกับบุรุษที่สาม โดยไม่ เอาความเห็นของตัวเองและผู้พังเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

> > (Kuno: 433)

สิ่งที่น่าสนใจได้แก่การที่คูโน่ยกประโยคกรรมเป็นตัวอย่างขยายความคิดของตน (51) ?? John was hit by me.

ประโยคกรรม (51) เป็นประโยคที่ผิดไวยากรณ์ คูโน่ได้อธิบายสาเหตุที่เราไม่ ใช้ประโยคช้างต้นนี้ว่า

> ที่เราสงสัยว่าประโยค (51) ถูกไวยากรณ์หรือไม่นั้น เป็นเพราะลักษณะการพูดจาของผู้พูดประโยคนี้ มองดู เหมือนมิใช่ออกมาจากตัวผู้พูดเอง ไม่ใช่ความคิดของ เขาเอง เพราะเหตุนี้เอง ประโยคกรรมทำนอง (51) นี้จึงมีใช้ในงานเขียนทางวิชาการหรือในราย งานข่าวเท่านั้น เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้พูดถอยท่าง จากสถานการณ์ ไม่ต้องเอาตัวเข้าไปพัวพันด้วย

> > (Kuno : 433)

จากทัศนะของคูโน่ เราพอจะคึงสรุปช้อสนับสนุนความคิดที่ว่า คนเราเลือกใช้ ประโยคกรรมในบางสถานการณ์หรือในงานเขียนบางประเภท เพื่อแสดงทัศนะไม่เจาะจง ไม่ เอาตัวคนเข้าข้องเกี๋ยวด้วย (impersonal style) ซึ่งความคิดนี้จะเห็นเป็นรูปเป็นร่างชัด เจนชื้น เมื่อเราศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมชนิดตัวการไม่ปรากฏในหัวข้อ 4.5.2

นักภาษาศาสตร์อีกท่านหนึ่งที่สนับสนุนความคิดในเรื่องการใช้ประโยคกรรมเพื่อ แสดงเจตคติ ได้แก่โบลินเจอร์ เขาได้ยกตัวอย่างประโยคและตั้งข้อสังเกตควบคู่กันไปด้วยดังนี้

> ประโยคกรรตุเช่น George turned the pages นั้นเรา ใช้พูดกัน หรือจะเปลี่ยนเป็นรูปประโยคกรรม The pages were turned by George. ก็ยังใช้ได้ บอกให้รู้ว่าในชั้น กระบวนการ มีสิ่งใคสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นกับหน้าหนังสือ ในขณะ เคียวกันบางประโยคเช่น George turned the corner. เราอาจใช้พูดกัน แต่พอจะกลับเป็นรูปประโยคกรรม คือ The corner was turned by George นั้นใช้ไม่ได้เสีย แล้วผิดไวยากรณ์ เพราะ the corner ไม่กระทบกระเทือน ด้วย ต่อเมื่อ George เดินเลี้ยวมาเวลานั้น corner จึงมี บทบาทมีความหมายขึ้นมา

...ในบางกรณี ก็มีเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจเกี่ยวข้อง
ค้วย เป็นต้นว่าเราพูดประโยคต่อไปนี้ Private Smith
deserted the army และ the generals deserted
the army. ใช้ได้ทั้งสองประโยค ครั้นกลับเป็นรูปประโยค
กรรมว่า the army was deserted by Private Smith
ฟังคูเป็นเรื่องชวนหัวไป ในเวลาเคียวกัน ประโยคกรรม
the army was deserted by all its general.
ฟังคูเป็นเรื่องปกติ

(Bolinger, 1977 : 10)

เนื่องจากประโยคบางประโยคทำให้เป็นรูปประโยคกรรมได้ แต่บางประโยคไม่ เป็นที่ยอมรับ คังตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น จึงทำให้โบลินเจอร์ไม่เชื่อว่า ประโยคใดจะทำเป็นรูป ประโยคกรรมจะขึ้นอยู่ว่ากริยาในประโยคนั้นอยู่ในกลุ่มกริยาที่ทำเป็นรูปประโยคกรรมได้หรือไม่ โบลินเจอร์กลับเสนอให้คูกันที่เจตนาของผู้พูด ดูกันที่ความหมายของสิ่งนั้น ๆ ว่ายังผลให้เกิดขึ้น หรือไม่ (Bolinger 1977 : 10)

อย่างไรก็ตาม ความเห็นของโบลินเจอร์ที่ว่าประโยคใดสามารถทำเป็นรูปประ โยคกรรมได้ให้ดูกันที่เจตนาของผู้พูดนั้น เป็นความเห็นที่ค่อนข้างคลุมเครือ ยากที่จะกำหนดวิธี การจำแนกแยกแยะได้ อีกประการหนึ่งการหยังลึกถึงเจตนาของผู้พูดนั้นเป็นเรื่องที่กระทำได้ ยากยิ่ง ฉะนั้นเมื่อเราเปรียบเทียบช้อเสนอของนักภาษาศาสตร์ในการเลือกใช้ประโยคกรรมทั้ง 4 เหตุปัจจัยที่กล่าวมา เราจะเห็นว่าเหตุปัจจัยทั้ง 3 ช้อต้น ๆ ฟังดูจะมีน้ำหนักมากกว่า ประกอบด้วยหฤษฎีหน้าที่ภาษาและทฤษฎีความเรียง (discourse theory) สนับสนุนดีกว่าเหตุ ปัจจัยล่าสุด ซึ่งโบลินเจอร์เสนอให้เราวิเคราะห์เจตนาของผู้พูด

4.4.5 การใช้ประโยคกรรมตัวการปรากฏเพื่อเชื่อมประโยคได้ง่ายขึ้น

ในปี ค.ศ. 1924 เจสเปอร์เซ็น (in Stein 1979 : 125) เป็นผู้ริเริ่ม กล่าวถึงเหตุผลการใช้ประโยคกรรมในช้อที่ว่า ประโยคกรรมอาจช่วยให้การเชื่อมประโยคหนึ่ง เข้ากับอีกประโยคหนึ่งเป็นไปได้ง่ายขึ้น เจสเปอร์เซ็นยกตัวอย่างประโยคลักษณะดังกล่าวนี้

(52) He rose to speak, and was listened to with enthusiasm by the great crowd present!

ต่อมา สินหา (sinha 1974) ตั้งช้อสังเกตว่าประโยคกรรมอาจช่วยให้การ เชื่อมความประโยคยึกยาวสลับซับซ้อนเป็นไปได้มากขึ้น เขาได้ยกตัวอย่างประโยคดังนี้

(53 a) The victims were walking to their cars when they were attacked They were knocked down, pummeled, gauged, stomped and beaten with belts and bottles by a man who had apparently been drinking.

(53 b) The victims were walking to the car when a man who had apparently been drinking attacked them. He knocked them down, pummeled them, gauged them, stomped them and beat them with belts and bottles.

(Sinha, 1974 : 635)

ตามความเห็นของสินหา กลุ่มประโยคใน (53 a) สามารถรวมกันได้ในรูป
ประโยคกรรตุดังปรากฏใน (53 b) แต่การรวมก่อให้เกิดปัญหาสองข้อด้วยกัน ปัญหาข้อแรก
เกี่ยวพันกับโครงสร้างรูปประโยคที่มีอยู่เดิม เราไม่มีทางเคลื่อนย้ายอนุประโยค "who had
apparently been drinking" ออกนอกเขตประโยคที่มันทำหน้าที่ขยายความได้ ปัญหาข้อ
ที่สอง การซ้ำคำ "them" มีบ่อยเกินไปพบอยู่ในทุกประโยค เหตุใดเรื่องนี้จึงเป็นปัญหา สินหา
อธิบายว่า

เพราะกำกริยาในประโยคตามท้องเรื่องล้วนเป็นกริยาเหตุ ปัจจัย (causative) ทำให้ไม่อาจมีการลดรูปกรรมได้ แม้ ว่าอาจจะมีการลดรูปตัวการในประโยคตัน และคงไว้ใน ประโยคท้ายสุด ประโยค(53 a)...มีนามวลีนุงนังและไม่ อาจจัดวางไว้ตรงที่อื่นใดที่เหมาะสมไปกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่ง ตำแหน่งที่นามวลีเหล่านี้ตั้งอยู่ได้อาศัยรูปประโยคกรรมเป็น เครื่องมือจัดวางให้

(Sinha 1974: 636)

กล่าวโดยสรุป สินหาอ้างว่าการที่ประโยคมีนามวลียึดยาวนุงนังเป็นเหตุให้ผู้
เขียนต้องเลือกใช้ประโยคกรรม ซึ่งมีโครงสร้างที่เอื้อให้วางนามวลียึกเยื้อเหล่านั้นใน
ตำแหน่งที่เหมาะ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าประโยคกรรมเป็นเครื่องมือที่สควกยิ่งสำหรับผู้เขียน
อย่างไรก็ดี คำอธิบายของสินหาและซ้อสรุปของเขาค่อนข้างจะรวบรัดเกินไป ทั้งคำถามตก
ด้างในใจเราอีกหลายซ้อ เป็นต้นว่าเป็นไปได้หรือไม่ว่าผู้เขียนเลือกใช้โครงสร้างประโยคกรรม

เพราะรูปประโยคดังกล่าวช่วยให้เขาสามารถเรียบเรียงความตามที่เขาต้องการ หรือเพื่อให้ เขาเสนอข่าวสารข้อมูลตามแบบที่เขาชอบ หรือเป็นด้วยเหตุทั้งสองประการ

เป็นที่น่าสังเกตว่า ตัวอย่างที่สินหายกมาเป็นข้อความต่อเนื่อง (discourse) มีเนื้อความมากกว่าหนึ่งประโยคขึ้นไป เราอาจนำทฤษฎีด้านความเรียง (ระบบการจัดหัวเรื่อง และระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค) มาวิเคราะห์ตัวอย่างประโยค (53 a) กัน อีกครั้ง

T/N R/N T/G
15: LAND 1 The victims were walking to their cars when they were attacked

beateh with belts and bottles by a man who had apparently been drinking.

T = Theme (ส่วนทันเรื่อง) G = Given (ใจความเก่า)

N = New (ใจความใหม่)

R = Rheme (ส่วนขยาย) N =

ประโยคที่สองซึ่งเป็นประโยคกรรม เรียงเนื้อความตามระบบการเรียบเรียง ใจความและการจัดหัวเรื่อง ถ้าเราเปรียบเทียบประโยค (53 a) กับประโยค (53 b) เรา จะพบว่าประโยค (53 b) ก็ใช้ได้ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ถ้าผู้พูดต้องการเลือก "ซายผู้จู่ โจมทำร้าย" เป็นส่วนต้นเรื่องหรือจุดตั้งต้นเรื่องในประโยคที่สองของ (53 b)

4.5 เหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ

เหตุใดเราจึงเลือกใช้ประโยคกรรมชนิดตัวการไม่ปรากฏ เหตุใดจึงลดรูปตัว การในประโยคกรรม คำถามเหล่านี้มีนักภาษาศาสตร์สนใจตอบกันมาก และการทาเหตุผลให้กับ หัวข้อนี้ได้กลายมาเป็นคำตอบมีจำนวนมากข้อกว่าหัวข้อ "เหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรม ตัวการปรากฏ"

4.5.1 เพื่อเน้นหรือย้ำความ

บระโยคกรรมชนิกลครูปประธานหรือไม่มีตัวการนั้น มีประโยชน์ใช้สอยค่อน ข้างมาก นักภาษาศาสตร์หลายท่านตั้งแต่ sweet (1960) sinha (1974) และผู้แต่งตำราความเรียง เช่น van Leunen (1979) ล้วนเห็นสอกคล้องต้องกันว่า ประโยคกรรมประเภท นี้เป็นเครื่องมือภาษาที่สดวกยิ่งในการใช้เน้นหรือย้ำความที่ต้องการให้เด่นเป็นพิเศษ แวนลูเน็น ไม่ได้ให้ตัวอย่างประกอบแง่คิดนี้ เพียงแต่กล่าวว่าประโยคกรรมมีประโยชน์ช่วยให้เราวางจุดที่จะเน้นได้ถูกต้อง สินหาขยายความประโยชน์ข้อนี้เพิ่มเติม เริ่มต้นด้วยการโจมตีแนวความคิด เก่า ๆ ของนักภาษาทั้งหลาย ที่ตำหนิการใช้ประโยคกรรมอย่างฟุ่มเพื่อย ถึงกับวางกฎในการ แต่งความเรียงว่า "อย่าได้ใช้ประโยคกรรมในที่ซึ่งท่านสามารถใช้ประโยคกรรตุได้" สินหาโต้ ว่าการยึดถือกฎและว่าตามกันไปอย่างงมงายนั้น ทำให้ผู้คนทั้งหลายมองข้ามข้อเท็จจริงข้อสำคัญ ของประโยคกรรมไป นั่นคือการใช้ประโยคกรรมเพื่อให้ความสำคัญแก่จุดที่ผู้ประพันธ์ต้องการ บอกย้าแก่เราเป็นพิเศษ สินหายกตัวอย่างประโยคจากงานเขียนของออร์เวลล์ (orwell

driven out in the countrysides, the cattle machinegnned, the hut set on fire with incendiary bullets. This is called "pacification." Millions of peasants are robbed of their farms and sent trudging along the roads with no more than they can carry: this is called "transfer of population" or "rectification of frontiers."

(Sinha, 1974 : 631)

สินหาอธิบายว่าประโยคข้างต้นนี้ ถ้าเราพยายามทำให้เป็นประโยคกรรตุจะเกิด บัญหานานาประการ ประการแรก เราจะมีปัญหาต้องหาตัวบุคคลผู้กระทำสิ่งชั่วร้ายดังออร์เวลล์ บรรยายมาทั้งหมดนี้ ประการที่สอง ถ้าเราหาตัวการมาใส่ในประโยคได้ เราก็ต้องมาประเมิน ผลกระทบที่เกิดจากตัวการปรากฏรูปในประโยคผิวเหล่านี้ ผลก็คือ จุดสนใจของผู้อ่านจะเลื่อน จากความพินาศและหายนะที่เกิดขึ้นไปอยู่ที่ตัวบุคคลผู้ก่ออาชญากรรมเหล่านี้ แทนที่จะพุ่งไปที่ "การสร้างความสงบให้เกิดขึ้น" (pacification) อย่างที่ผู้เขียนต้องการตอกย้ำเข้าไปใน ใจผู้อ่าน ดังนั้นรูปประโยคกรรตุจะไม่ช่วยสื่อจุดเน้นหรือย้ำที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดไปยังผู้ อ่านได้ดีเท่ารูปประโยคกรรม

4.5.2 <u>เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้พูดหรือผู้เขียนวางตัวเป็นกลางไม่เอาความเห็นส่วนตัว</u> เช้าพัวพัน

ในปี ค.ศ. 1966 สวาร์ทวิก (svartvik, 1966) ได้ศึกษาความถี่ในการ
ใช้ประโยกกรรมที่พบอยู่ในหนังสือ 8 ประเภท (วิทยาศาสตร์, ข่าว, อักษรศาสตร์, กีฬา,
ปาฐกถา; นวนิยาย, บทโฆษณา, บทละคร) เขาได้ตั้งข้อสังเกตว่า (in GrangerLegrand, 1976: 47) มีการใช้ประโยกกรรมบ่อยที่สุดในงานเขียนเชิงวิทยาศาสตร์ ที่ใช้
มากรองลงมาคือข่าว สวาร์ทวิกสรุปว่า การที่ประโยกกรรมมีใช้บ่อยในงานเขียนเชิงวิทยาศาสตร์
เป็นเพราะประโยกกรรมช่วยให้ผู้เขียนคงลักษณะท่าทีเป็นกลาง ๆ แบบวิทยาศาสตร์ไว้ได้
(M. Cooray 1967) เกรนเจอร์-เลอกรังค์ได้ยกตัวอย่างประโยกจากนวนิยายของ A.
Huxley เรื่อง Brave New Worldสนับสนุนแนวคิดของสวาร์ทวิกดังนี้

- them how this liquor was drawn off the test-tubes; how it was let out drop by drop on to the especially warmed slides of the microscopes: how the eggs which it contained were inspected for abnormalities, counted, and transferred to a porous respectacle;...

  (Granger-Legrand, 1976 : 47)
- 4.5.3 การใช้ประโยกกรรมไม่มีตัวการเนื่องจากไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นตัวการ
  เกรนเจอร์—เลอกรังค์ (Granger-Legrand, 1976:46)เสนอความคิดว่า
  การใช้ประโยกกรรมบางครั้งไม่ระบุตัวการ เพราะไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นตัวการ หรือมีฉะนั้นก็

เพราะ เกิดความยากลำบากในการระบุตัวการให้แน่ชีดลงไป เช่นตัวอย่างจากนวนิยายภาษา อังกฤษต่อไปนี้

- (56) **Dona** saw that the door she had just closed had been opened again.
- (57) Useless to say "I was pushed" but he had been pushed.

  เทราเกิร์ตและแพรตต์ (1980) ยกตัวอย่างความจำเป็นที่ต้องใช้ประโยค
  กรรมในบางปริบทอันเนื่องมาจากไม่รู้ตัวการว่า
- (58 a) A pedestrian was hit at five o'clock this morning.
  อันที่จริงแล้ว เราอาจจะฟูกซ้อความเกี่ยวกันในรูปประโยคกรรตุได้ว่า
- (58 b) Someone hit a pedestrian at five o'clock this morning.

หากพิจารณาในแง่โครงสร้างประโยคแล้ว ประโยค (58 b) ใช้ได้ไม่มี อะไรผิดเลย แต่ถ้าพิจารณาในแง่การจัดหัวเรื่องแล้วไซรันับว่าไม่ถูกต้อง ไม่ได้มีการวาง ส่วนตันเรื่องอย่างที่ผู้พูดต้องการในที่นี้ ผู้สื่อข่าวเพ่งเล็งความสนใจไปที่คนเดินถนนมากกว่า ตัวผู้ขับรถชนคนซึ่งเป็นผู้ใดก็ไม่มีใครทราบ

4.5.4 <u>การใช้ประโยคกรรมไร้รู</u>บตัวการ <u>เพราะตัวการไม่มีความสำคัญ หรือการ</u> <u>กระทำน่าสนใจมากกว่าตัวการ</u>

แวน ลูเน็น (1979) กล่าวถึงประโยชน์ช้อหนึ่งของประโยคกรรมไร้รูปตัว การไว้เพียงสั้น ๆ ว่า ถ้าตัวการไม่น่าสนใจหรือเพื่อหลีกเลี่ยงการเอ่ยถึง ตัวการที่คลุมเครือ เราควรใช้ประโยคกรรมที่ไม่บ่งบอกตัวการ จะเป็นทางออกที่ดียิ่ง ลีชและสวาร์ทวิก (Leech and Svartvik, 1975 : 258) ยกตัวอย่างการใช้ประโยคกรรมด้วยเหตุผลเดียวกันว่า ถ้าตัวการหรือผู้กระหาํอาการไม่มีความสำคัญและบ่อยครั้งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ก็ควรใช้ ประโยคกรรมไม่มีรูปตัวการ เช่นตัวอย่างประโยค (59) และ (60)

- (59) A police officer was killed last night in a road accident.
- (60) The question will be discussed at a meeting tomorrow.

4.5.5 การใช้ประโยคกรรมไม่มีตัวการ เพราะผู้พูดผู้ฟังรู้จ<u>ากปริ</u>บทแล้วว่าใคร เป็นตัวการ จึงไม่ต้องใส่ตัวการ

เจสเปอร์เซิน (Jespersen, 1933 : 124) ให้เหตุผลการลดรูปตัวการใน ประโยคกรรมว่าอาจทำได้ ถ้ารู้ว่าตัวการเป็นผู้ใดจากปริบทแล้ว ตัวอย่างเช่น

(61) He was elected Member of Parliament for Leeds.

เจสเปอร์เซินไม่ได้อธิบายขยายความเกี่ยวกับลักษณะของปริบทที่ละรูปตัวการได้
ว่าจะต้องมีลักษณะอย่างไร เกรนเจอร์—เลอกรังค์ (1976 : 48) ก็เป็นนักภาษาศาสตร์อีกผู้หนึ่ง
ที่สนับสนุนหน้าที่นี้ของประโยคกรรม โดยกล่าวว่าเราลดรูปตัวการในประโยคกรรมเพราะเป็นที่
กระจ่างชัดจากปริบทแล้วว่า ตัวการคือใคร เกรนเจอร์—เลอกรังค์ขยายความคำว่า "ปริบท"
เพิ่มเติมว่า ปริบทอาจเป็นประโยคหรืออนุเฉทที่นำหน้าประโยคกรรมนี้ก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น
ประโยคจากนวนิยายอังกฤษต่อไปนี้

- (62) "Set out the books" he said curtly. In silence the nurses obeyed his command. Between the rose bowls the books were duly set out.
- (63) She signalled with her eyes to the servants waiting. The glasses were filled once more.
  - 4.5.6 <u>เหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมไม่มีตัวการก็เพื่อประหยัดถ้อยคำ</u>

มิเฮลโลวิช (1963 : 79) สรุปว่า ถ้าเราลครูปประธานที่ไม่สลักสำคัญอะไร ในประโยคเสียได้ เราย่อมจะประหยัดคำ ทำให้ประโยคของเรากระชับรัดกุมขึ้น ตัวอย่างเช่น ถ้าเป็นประโยคกรรตุมีประธานเต็มรูป somebody has seen him. แต่ถ้าลครูปประธานที่ไม่ สำคัญ เราใช้รูปประโยคกรรมว่า He has been seen.เป็นต้น

4.5.7 <u>การใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏ เพื่อสะท้อนทัศนคติ</u>
ทัศนคติอะไรบ้างที่ผู้พูดแสดงออกโดยใช้ประโยคกรรมประเภทนี้ เท่าที่รวบรวม ได้จากบรรดานักภาษาศาสตร์ได้แก่

- 4.5.7.1 จิตวิสัย ไม่เอาตัวเข้าพัวพัน (objectivity)
- 4.5.7.2 การหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
- 4.5.7.3 การแสคงมารยาทอันสมควร

4.5.7.1 การใช้ประโยคกรรมไม่มีตัวการเพื่อแสดงทัศนคติเชิงจิตวิสัย (objectivity of attitude)

มิเฮลโลวิช (1963 : 79) กล่าวว่า การที่คนเราใช้ประโยคกรรมไม่มีตัวการ นั้น จะปัดให้เป็นเรื่องของการประหยัดถ้อยคำเสียทุกครั้ง ย่อมเป็นการแก้ปัญหาอย่างขอไปที่ เพราะในบางกรณีมีเหตุผลอย่างอื่น เป็นต้นว่าในประโยคกรรมที่มีประธานหุ่น (dummy subject) เป็น it นั้น เกิดจากการที่ประธานในประโยคกรรตุเป็นคำนามที่ไม่เจาะจง เช่น people, they, all etc. เมื่อทำเป็นรูปกรรมวาจก ประโยคกรรมเหล่านี้จะต้องหาประธาน หุ่นมาใส่คือ "it" ตัวอย่างเช่น

ประโยกกรรทุ (64) People agree that he will have a successful career. ประโยกกรรม (65) It is agreed that he will have a successful career.

การนำ it มาวางไว้ในตำแหน่งประธาน ก็เพื่อคงกระสวนประธาน-กริยาตาม ลักษณะประโยคโดยทั่วไปไว้ โดยเลือกใส่คำที่ไม่มีความหมายเจาะจง ไม่มีตัวตน เป็นเพียง ประธานหุ่น กล่าวโดยสรุป การใช้ it เป็นประธานหุ่นในประโยคกรรมจะพบเห็นบ่อยครั้ง เมื่อ ผู้พูดต้องการแสดงทัศนคติเชิงจิตวิสัย ไม่เอาตัวเช้าพัวพับ

4.5.7.2 <u>อารใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ</u>
แวน ลูเน็น (1979) กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ <u>A Handbook for Scholar</u>
ตอนหนึ่งว่า แม้ประโยคกรรมจะมีประโยชน์หลายประการ เช่น ใช้เน้นความ ใช้เชื่อมความให้
ง่ายชื้น ฯลฯ แต่ประโยคกรรมก็มิใช่ประโยคพื้นฐานทั่วไปที่ใช้กันอยู่ตามปกติในภาษาอังกฤษ ตรง
กันข้ามถ้าผู้เชียนใช้ประโยคกรรมอย่างฟุ่มเพื่อยแล้ว จะทำให้ข้อเชียนนั้นไร้คุณค่ำหมคราคา
แวน ลูเน็นได้ยกตัวอย่างอนุเฉทที่เต็มไปด้วยประโยคกรรมช้ำซ้อนเกินพอดีดังนี้

(66) In what might be called the official Victorian world-view, a fairly clear-cut distinction was made between love and friendship. Friendship was conceived of as a relationship between members of the same sex based on shared interests and values; love was founded on the attraction of opposites, who were intended by their motion to be bound in a complementarity of virtues and skills by which the basis for the foundation of a family could be laid.

(van Leunen, 1979 : 130)

แวน ลูเน็นวิจารณ์ว่า ประโยกกรรมประโยกแรกซึ่งคู่ได้จากกริยา "might be called" เป็นความพยายามของผู้เขียนที่จะหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ อันที่จริงแล้ว ผู้เขียนต้องการใช้สำนวน "the official Victorian world-view" แต่ก็ไม่อยากพูด ตรง ๆ เกรงคนจะหาว่าเป็นสำนวนที่ตนคิดขึ้น จึงหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบโดยใช้เป็นรูป ประโยกกรรมเสีย ส่วนประโยกกรรมประโยกที่สองซึ่งใช้กริยา "was made" ก็ทำนอง เดียวกัน อ้างถึงสำนวน "the official Victorian world-view" แต่ไม่ยอมพูดถึง ตรง ๆอีก กลับใช้ประโยกกรรมกล่าวถึงสำนวนนี้อย่างอ้อม ๆ เพื่อให้ฟังไกลตัวพันความรับผิด ชอบของผู้เขียนเสีย แวน ลูเน็นทัวงติงว่า ถ้าผู้เขียนชอบสำนวนดังกล่าวจริง ๆ แล้วไปรัก็ ควรพูดถึงตรง ๆ หรือถ้าไม่ชอบสำนวนนี้ก็เลิกใช้ และเลือกสำนวนอื่นแทน เช่น

The official Victorian world-view made a fairly clear-cut distinction between love and friendship.

01

The Victorian made a fairly clear-cut distinction between love and friendship.

แนวคิดที่ว่าคนเราใช้ประโยคกรรมเพื่อหลีกเลี้ยงความรับผิดชอบนั้น นอกจาก แวน ลูเน็นแล้ว ก่อนหน้านี้โบลินเจอร์ (1977 : 129) ก็สรุปหน้าที่ประโยคกรรมทำนองเดียว กันไว้ โบลินเจอร์ตั้งข้อสังเกตว่า คำกริยาในภาษาอังกฤษใช้ในรูปกรรตุวาจกเสียส่วนใหญ่ ยกเว้นกริยากลุ่มหนึ่งได้แก่ believe, think, suppose, consider, suspect มีการใช้ ในรูปกรรมวาจกบ่อยครั้งมาก เหตุผลที่ใช้คำกริยาเหล่านี้ในรูปประโยคกรรมวาจก อาจจะ อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการแสวงทาผลประโยชน์ส่วนตัวของสแตนลีย์ (Stanley 1972) นั่นคือกริยา กลุ่มนี้ล้วนเป็นกริยาที่แสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้พูดเลือกใช้เมื่อเขาต้องการให้ผู้พังบังเกิดความ ประทับใจเมื่อฟัง ผู้พูดได้ยกความรับผิดชอบไปให้กับตัวการที่ไม่ปรากฏนาม อยู่ใกลตัวและมีอำนาจ ราชศักดิ์ ตัวอย่างประโยคกรรมไม่มีตัวการซึ่งทำหน้าที่ดังที่โบลินเจอร์ว่าไว้ได้แก่

(67) John is believed to be a thief.

ประโยค (67) จะบอกเป็นนัยกว้าง ๆ ไม่เจาะจงตัวผู้รับผิดชอบโดยกล่าวว่า
"เชื่อกันว่าจอท์นเป็นขโมย" ซึ่งแตกต่างความนัยกับรูปประโยกกรรตุ เช่น I (he, somebody)
believe John to be a thief. ประโยคหลังนี้ระบุตัวการผู้รับผิดชอบชัดเจนในขณะที่
ประโยกกรรม (67) ผู้พูดสามารถผลักภาระความรับผิดชอบไปยังตัวการที่ไม่ปรากฏตัวตน ซึ่งฟัง
ดูแล้วดูเหมือนเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่และอยู่ในฐานะจะกล่าวหาจอห์นเช่นนั้นได้

4.5.7.3 <u>การใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏเพื่อแสคงมารยาทอันสมควร</u> กระทำ

ทอนหนึ่งในตำราไวยากรณ์ที่เพาสม่าแต่งขึ้นในปี ค.ศ. 1926 (in stein 1979 : 123) ภายใต้หัวข้อว่าหน้าที่ของกรรมวาจก เพาสม่าได้ลำดับหน้าที่ของประโยคกรรม ไม่มีตัวการไว้มากข้อกว่านักไวยากรณ์ทั้งหลาย มีตั้งแต่เพื่อเลี่ยงการเอ่ยถึงผู้ร่วมการกระทำใน ตอนตัน ๆ เพราะตัวการเป็นผู้ใดไม่รู้ชัด หรือเพราะตัวการไม่มีความสำคัญ และข้อสุดห้ายที่น่า สนใจยิ่งที่เพาสม่าเสนอไว้ก็คือ การที่รูปตัวการไม่ปรากฏในประโยกกรรม ก็เพื่อให้หนทาง ประนีประนอมกับตัวการมีทางเป็นไปได้มากขึ้น กล่าวได้ว่าหน้าที่ล่าสุดของประโยคกรรมที่ เพาสม่าเสนอมานี้ค่อนข้างจะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม โดยแสดงเจตกติความ

เกรงใจ รู้จักรักษาหน้าของผู้ร่วมสนทนา หากพิจารณาในแง่หน้าที่ภาษาก็นับว่าแสดงหน้าที่ด้าน. บุคกลสัมพันธ์อย่างโดดเด่นชัดเจน

กัดจากเพาสม่าก็ได้แก่ สินหา (1974) ผู้ซึ่งเชียนบทความชื่อ "How Passive
Are Passives?" ตอนหนึ่งสินหาเขียนโต้แย้งความเห็นของ Julia Stanley (Stanley 1971,
1972 a, b) โดยกล่าวว่าสแตนลีย์อาจจะพูคถูกเมื่อเธอสรุปว่า คนเราใช้ประโยคกรรมก็
เพื่อย้ายจุดเน้น แต่สแตนลีย์พูดผิดโดยสิ้นเชิงเมื่อเธอเสนอแนะว่า ประโยคกรรมช่วยในการ
กำจัดข้อมูลตามที่เหมาะสม สินหา (sinha, 1974 : 632) โต้ว่าในบางกรณี ผู้พูดจงใจ
เลือกใช้ประโยคกรรมไม่มีตัวการก็เพื่อหลีกเลี่ยงการเอ่ยถึงตัวการ เพราะหากเอ่ยถึงอาจจะ
เป็นที่กระอักกระอ่วนใจหรือเป็นการไม่สุภาพ ในกรณีเช่นนี้ เรากล่าวได้ว่าผู้พูดปฏิบัติตนไป
ตามกฎของไกรซ์ (Gricean principle) ซึ่งยึดถือหลักความสุภาพเป็นสำคัญ หาได้มีจุด
มุ่งหมายที่จะหลอกลวงหรือให้ข้อมูลที่ผิด ๆ แก่ผู้ฟังไม่

4.6 บทสรุป

บรรดานักภาษาก็ดี นักภาษาศาสตร์ก็ดีได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้ประโยกกรรมของผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษ บ้างก็ว่าประโยกกรรมและประโยกกรรตุ แม้มีเนื้อความอย่าง เดียวกัน แต่มีความหมายต่างกัน บ้างก็ว่าความหมายไม่ต่างกัน กลุ่มที่ลงความเห็นว่าความ หมายต่างกัน พยายามหาเหตุผลการที่คนเราพอใจใช้ประโยกกรรมในบางสถานการณ์มากกว่า ประโยกกรรตุ บางพวกก็ศึกษาว่าประโยกกรรมทำหน้าที่อะไรบ้าง และเหตุปัจจัยหรือตัวแปร อะไรบ้างที่กำหนดการเลือกใช้รูปประโยกกรรม

การศึกษาค้นคร้าของนักภาษาและนักภาษาศาสตร์ในหัวข้อคังกล่าวช้างต้นนี้
ทำให้เกิดการแบ่งแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ประโยคกรรมออกเป็น 2 สาขาใหญ่คือ เหตุผลในการ
เลือกใช้ประโยคกรรมประเภทตัวการปรากฏ และเหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมประเภท
ตัวการไม่ปรากฏ นักภาษาศาสตร์ได้สรุปว่าคนเราใช้ประโยคกรรมชนิคมีตัวการด้วยเหตุผล
ต่าง ๆ กันคือ 1) เพื่อเน้นหรือย้ำความ มีทั้งเน้นนามวลีในตำแหน่งประธาน และเน้นตัวการ
ท้ายประโยค 2) เพื่อเรียงลำดับใจความเก่า—ใจความใหม่ 3) เพื่อจัดหัวเรื่องภายใน
ประโยค 4) เพื่อแสดงเจตคติและ 5) เพื่อเชื่อมความประโยคได้ง่ายขึ้น

ส่วนเหตุผลในการเลือกใช้ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏนั้นมีคังนี้

- 1) เพื่อเน้นหรือย้ำความ 2) เพื่อวางตัวเป็นกลาง ไม่เอาความเห็นส่วนตัวเข้าพัวพัน
- 3) เพราะไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นตัวการ 4) เพราะตัวการไม่มีความสำคัญหรือการกระทำ น่าสนใจมากกว่าตัวการ 5) เพราะรู้จากปริบทแล้วว่าใครเป็นตัวการ จึงไม่ใช้รูปตัวการ
- 6) เพื่อประหยัดถ้อยคำ และ 7) เพื่อสะท้อนทัศนคติ ซึ่งแยกย่อยออกเป็นสะท้อนทัศนคติ เชิงจิตวิสัย เพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ และเพื่อแสดงมารยาทอันสมควรกระทำ

ในหมู่นักภาษาศาสตร์ ผู้สนใจศึกษาหาเหตุผลการใช้ประโยคกรรม เพาสม่า (Poutsma 1920) เป็นตัวแทนกลุ่มนักไวยากรณ์โบราณ ผู้ซึ่งแสดงความเห็นในเรื่องหน้าที่ของ ประโยคกรรมอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา เพาสม่าเป็นผู้บุกเบิกงานค้นคว้าหัวข้อนี้ ได้เสนอ เหตุผลในการใช้ประโยคกรรมไว้หลายข้อ ทั้งประเภทมีตัวการและไม่มีตัวการ ส่วนในกลุ่ม

นักภาษาศาสตร์ปัจจุบันมีมิเฮลโลวิชเป็นตัวแทน มิเฮลโลวิช (Mihailovic 1963) ได้รับคำ ยกย่องจากเพื่อนนักภาษาร่วมสมัยว่า เป็นผู้ที่จุดความสนใจในเรื่องประโยคกรรม ด้วยช้อเขียน ในรูปบทความหลายชิ้น ซึ่งวิเคราะห์วิจารณ์ผลสรุปของนักไวยากรณ์รุ่นเก่า และเสนอแนะช้อ สังเกตเกี่ยวกับการใช้ประโยคกรรมอย่างมีระบบระเบียบยิ่งขึ้น แนวคิดของมิเฮลโลวิชกระตุ้น ให้นักภาษาศาสตร์รุ่นต่อ ๆ มา คันคว้าวิจัยและรวบรวมเหตุปัจจัยที่ทำให้คนเราใช้ประโยค กรรมได้หลากหลายมากข้อขึ้น

4.7 เบบฝึกหัดทบทวน

จงอ่านคำถามแต่ละข้อให้เข้าใจ และฝึกเขียนตอบ

- 1. นักภาษาศาสตร์มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไรในเรื่องความหมายของ ประโยคกรรม และสไตน์มีช้อสรุปอย่างไรในเรื่องนี้
- 2. "เหตุใดในบางสถานการณ์ ผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษจึงพอใจ เลือกใช้
  ประโยคกรรมมากกว่าประโยคกรรตุ" จงคึงสรุปแนวคิดของนักภาษาสาสตร์ทั้งหลายในเรื่องนี้มาเป็นคำตอบตามความเข้าใจของท่าน
- 3. ประโยคกรรมมีตัวการปรากฏหมายถึงอะไร จงยกตัวอย่างประกอบ คำตอบ
- 4. หน้าที่ของประโยคกรรมตัวการปรากฏได้แก่อะไรบ้าง
- 5. เหตุผลในการใช้ประโยคกรรมตัวการปรากฏข้อใดของนักภาษาศาสตร์ ท่านใดที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด จงหยืบยกมาอธิบายอย่างละเอียด
- 6. ประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏหมายถึงอะไร จงยกตัวอย่างประกอบ คำตอบ
- 7. หน้าที่ของประโยคกรรมตัวการไม่ปรากฏมือะไรบ้าง
- "คนเราใช้ประโยคกรรมไม่มีตัวการเพราะ...." เหตุผลข้อใด
  ของนักภาษาศาสตร์ท่านใดที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดในสายตาของท่าน
  จงเลือกยกมาอธิบายพร้อมตัวอย่าง

9. จงอ่านช้อความต่อไปนี้

Announcement from the librarian

It has been noted with concern that the stock of books in the library has been declining alarmingly. Students are asked to remind themselves of the rules for the borrowing and return of books, and to bear in mind the needs of other students. Penalties for overdue books will in the future be strictly enforced.

(Leech & Svartvik 1975: 25)

เหตุใดประกาศข้างต้นนี้จึงใช้รูปประโยคกรรมเป็นส่วนใหญ่

- 10. ท่านคิดว่าผู้พูดประโยคต่อไปนี้เลือกใช้ "passive voice" ด้วยเหตุผลใด
  - 10.1 John is said to be the prime suspect.
  - 10.2 Reports were given of the bomb on the plane.
  - 10.3 A bomb was found under the Spanish consul's car at Central Plaza yesterday.
  - 10.4 It was reported that there was much pollution in the area.
  - 10.5 Passengers are requested to **check** their personal belonging before **leaving the plane**.

บันทึกพิเศษท้ายบท สำหรับผู้สนใจเชิงวิชาการ

Gricean principle

สินหากล่าวไว้ตอนหนึ่งในบทความ "How Passive Are Passives?" ว่า การที่ผู้พูดผู้ใช้ภาษาอังกฤษจงใจเลือกใช้ประโยคกรรมไม่มีตัวการนั้น ก็เพราะการเอ่ยถึงตัว การหรือผู้กระทำอาการอาจก่อให้เกิดสภาวะกระอักกระอ่วนใจหรือเป็นการไม่สุภาพ ในกรณี เช่นนี้ ถือว่าผู้พูดยึดถือหลักความสุภาพของไกรซ์ (Gricean principle of politeness) มากกว่าที่จะคิดหลอกลวงหรือให้ข้อมูลผิด ๆ แก่ผู้ฟัง

การที่สินหาอ้างหลักความสุภาพของไกรซ์ทำให้ เราเกิดความสนใจใคร่รู้ราย ละ เอียดของหลักนี้มากยิ่งขึ้น

กล้าคและคล้าค (Clark and Clark 1977 : 122) ศึกษาหลักการร่วมมือ (cooperative principle) ของไกรซ์ (Grice 1975) แล้วนำมาอธิบายให้เข้าใจอย่าง ง่าย ๆ ว่า ในการสนทนาโดยปกติทั่วไป ทั้งผู้พูคและผู้ฟังจะพยายามร่วมมือกันเพื่อสื่อความได้ ถูกต้องและมีประสิทธิภาพการร่วมมือกันนั้นจะเห็นได้ง่ายตั้งแต่ลักษณะการพูคจา ผู้พูดจะพูดเสียง ดังฟังออก ใช้ภาษาที่เชื่อว่าผู้ฟังรู้เรื่อง เป็นไปตามระบบเสียงไวยากรณ์และความหมายของ ภาษาที่ใช้พูดจากันเวลานั้น นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญพอกันได้แก่การที่ผู้พูดผู้ฟังรู้และทำตามประเพณี นิยม ว่าควรพูดอะไรและพูดอย่างไร กล่าวโดยสรุปผู้พูดต้องพยายามพูดให้ได้ใจความ พูดความ จริง ตรงประเด็นและแจ่มแจ้ง ในขณะเดียวกันผู้ฟังก็ตีความสิ่งที่ได้ยินไปตามสมมุติฐานอย่าง เดียวกัน นั่นคือผู้พูดย่อมบอกสิ่งที่รู้ตามความจริง ไม่บอกเรื่องและชัดเจน ทั้งผู้พูดและผู้ฟังต่าง ทำในสิ่งที่ไกรซ์เรียกว่าหลักการร่วมมือกัน

ตามแนวคิดของไกรซ์ การร่วมมือกันจะบังเกิดผลทั้งผู้พูดและผู้ฟังต้องยึดคติพจน์ สี่ประการ คติพจน์ 4 ข้อนี้เปรียบประคุจกฎที่ผู้พูดยึดเป็นหลักในการสนทนา ได้แก่

ปริมาณ พูดให้ได้ใจความพอดี ไม่พูดน้อยไปหรือมากไป

2. คุณภาพ พูคความจริง ไม่พูคสิ่งที่ไม่มีมูลหรือไม่มีหลักฐานพอเพียง

เข้าประเด็น พูดสอดกล้องกับวัตถุประสงค์ในการสนทนา

4. มีมารยาท พูดชัดเจนแจ่มแจ้ง หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่กำกวมจับค้นชนปลายไม่ถูก

นอกจากคิดพจน์ 4 ช้อนี้แล้ว ไกรซ์ยังเสนอคำว่านัยสนทนา (conversational implicature) ซึ่งหมายถึงบรรคาเงื่อนไขโดยทั่วไปซึ่งกำหนดความประพฤติที่เหมาะสมในการ สนทนา เงื่อนไขเหล่านี้มีที่มาจากคติพจน์ 4 ช้อดังกล่าวช้างตันนั่นเอง (Lyons, 1977:593)

เมื่อพิจารณาความหมายของนัยสนทนาแล้ว เราก็พอจะมองออกว่าขึ้นอยู่กับการ พีความของนักภาษาศาสตร์แต่ละท่านที่นำไปประยุกต์ เช่นในกรณีสินทานำไปใช้กับหน้าที่ของ ประโยคกรรมไม่มีตัวการ สินหาตีความหลักที่ไกรซ์เสนอ ไม่ว่าจะเป็นหลักการร่วมมือกันและนัย สนทนาโดยรวมเรียกว่าหลักของไกรซ์ ซึ่งมีความหมายรวม ๆ ว่า มารยาทที่ควรประพฤติในฐานะ คู่สนทนา เช่น ยึดหลักความสุภาพ เป็นต้น

ในขณะที่สินหาศีความหลักของไกรซ์อย่างกว้าง ๆ รวมทั้งพิจารณาว่าคศิพจน์ 4ข้อ ที่ไกรซ์เสนอนั้นมีความหมายครอบคลุมมารยาทในการสนทนาอันสมควรกระทำทุกกรณีนั้น ไลอ้อนส์ (Lyons: 593) กลับจำกัดบทบาทของคศิพจน์ 4 ซ้อนี โดยให้ความเห็นว่าคศิพจน์ เหล่านี้จะช่วยเสริมให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อความค้านเนื้อหาสารัตถะมากกว่า (propositional information) ซึ่งจัดว่าเป็นหน้าที่เชิงพรรณมาความของภาษา (descriptive function of language) แต่ทว่าบทสนทนาในชีวิตประจำวันของเรานั้น ความที่สื่อกันส่วนใหญ่มุ่งแสดงความหมายทางสังคมและเพื่อแสดงออกมากกว่าจะมุ่งบอกเนื้อหา สารัตถะ หากเป็นเช่นนั้นแล้วไชร์ ก็นับว่าคติพจน์ของไกรซ์ใช้ไม่ได้ในภาคปฏิบัติ ไม่สามารถนำ ไปวิเคราะห์ถ้อยคำวาจาของผู้พูดว่าทำหน้าที่อื่นใดอีก มีนัยความหมายอื่นใดอีกนอกเหนือจากให้ ข่าวสารซ้อมูลเพิ่มเติมแก้ผู้พัง ถ้าจะให้คติพจน์ 4 ซ้อของไกรซ์ใช้การได้ จำเป็นต้องเพิ่มเติม ขยายความและเพิ่มคุณสมบัติของคศิพจน์หลายหลากขึ้น ดังเช่นที่เลกอพ (c.f. Lakoff, 1973) ได้ชี้ให้เห็นในบทความของเขาแล้วว่า หากผู้พูดยึดถือความสุภาพและคำนึงถึงความรู้สึก

ของผู้พังแล้วไซร์ เขาอาจค้องสร้างกฎเกณฑ์ช้อควรปฏิบัติอีกหลายข้อเพิ่มชื้น ซึ่งอาจชัดแย้งกับ คติพจน์บางข้อหรือทุกช้อของไกรซ์ได้

เราพอจะคึงสรุปได้จากความเห็นของไลอ้อนส์ว่า คติพจน์ 4 ช้อ ของไกรซ์ นั้นมีลักษณะจำกัก ไม่ครอบคลุมหน้าที่ของภาษาด้านสังคมหรือบุคคลสัมพันธ์ หากจะให้ใช้การได้ ก็ต้องเพิ่มเติมคุณสมบัติอีกหลายช้อ ความเห็นของสินหาก็ดี ของไลอ้อนส์ก็ดี ล้วนสะท้อนให้เห็น การตีความแนวความคิดของไกรซ์แตกต่างกันไป